

POZOROVÁNÍ KRÍŽENCE VLAŠTOVKY OBECNÉ (*Hirundo rustica*)
A JIŘIČKY OBECNÉ (*Delichon urbica*) NA ÚDOLNÍ NÁDRŽI ROZKOŠ

BEOBACHTUNG DES MISCHLINGS DER RAUCHSCHWALBE (*Hirundo rustica*)
UND DER MEHLSCHWALBE (*Delichon urbica*) AM STAUSEE ROZKOŠ
(OSTBÖHMEN)

Petr Skřivan, Pavel Skřivan

Dne 4.5.1991 jsme z dělicí hráze přehrady Rozkoš u České Skalice (okr. Náchod) pozorovali mezi šestnáctou až sedmáctou hodinou po dobu asi deseti minut dalekohledem 8x30 Zeiss křížence vlaštovky obecné (*Hirundo rustica*) s jiříčkou obecnou (*Delichon urbica*). Pozorovaný jedinec lovil hmyz nízko nad vodní hladinou v těsné blízkosti dělicí hráze ve společnosti především vlaštovek obecných. Svým chováním připomínal rod *Hirundo*. Habitus však vykazoval znaky obou uvedených druhů. Svrchní strana těla (hlava, krk, záda a ocas) byla černá s kovově modrým leskem, zatímco vrchní část křídel včetně svrchních krovek křídelních byla zbarvena černohnědé, bez uvedeného lesku. Čistě bílý kostřec svým rozsahem připomínal jiříčku obecnou. Ocas svou délkou a vykrojením nesl znaky obou druhů (delší než u jiříčky obecné a zároveň méně vykrojený než u vlaštovky obecné), takže pták svou siluetou poněkud připomínal vlaštovku skalní (*Hirundo daurica*). Na rýdovacích perech jsme pozorovali jen slabý náznak světlých skvrn, a to jen na dvou až třech vnějších párech per. Hnědorezavá barva hlavy byla omezena jen na skvrnu na bradě a hrdle. Na rozdíl od vlaštovky obecné byla výrazně světlejší a nebyla oddělena černým pruhem od čisté bílé spodní strany těla.

Svým vzhledem tento exemplář plně zapadá do škály popisů kříženců vlaštovky obecné a jiříčky obecné uvedené MENZLEM (1984), který uvádí 34 publikované případy křížení těchto druhů, poslední z roku 1979. V naší literatuře publikovali údaje o křížencích vlaštovkovitých ptáků FERIANC a BRTEK (1974), LITERÁK (1986) a CHYTIL (1990).

V oblasti údolní nádrže Rozkoš nebylo až dosud zaznamenáno žádné pozorování zmíněného křížence (ŽDÁREK, 1987),

a to i přes značnou pozornost, která je této lokalitě věnována už od doby jejího vzniku.

SOUHRN

4.5.1991 byl na údolní nádrži Rozkoš u České Skalice (severovýchodní Čechy) pozorován jeden exemplář křížence vlaštovky obecné (*Hirundo rustica*) a jiříčky obecné (*Delichon urbica*). Jeho habitus nesl znaky obou uvedených druhů.

ZUSAMMENFASSUNG

Am 4.5.1991 war am Stausee Rozkoš bei der Stadt Česká Skalice (Ostböhmen) ein Exemplar des Mischlings der Rauchschwalbe (*Hirundo rustica*) und der Mehlschwalbe (*Delichon urbica*) beobachtet. Sein Habitus hatte die Merkmale beiden angeführten Arten.

LITERATURA

- Ferianc, O., Brtek, V., 1974: Hybrid der Rauchschwalbe (*Hirundo rustica*) und der Mehlschwalbe (*Delichon urbica*). *Biologia (Bratislava)*, 29 (11): 863 - 868.
- Chytil, J., 1980: Kříženec *Hirundo rustica* x *Riparia riparia* a atavismus u *Hirundo rustica*? *Sylvia*, 27: 117 - 118.
- Literák, I., 1986: Další kříženec vlaštovky obecné (*Hirundo rustica*) a jiříčky obecné (*Delichon urbica*). *Zprávy ČSO*, 29: 11 - 12.
- Menzel, H., 1984: Die Mehlschwalbe. Die Neue Brehm-Bücherei 548, A. Ziemsen Verlag, Wittenberg Lutherstadt.
- Žďárek, P., 1987: Ptactvo údolní nádrže Rozkoš. *Sborník Vě. pobočky ČSO*, 9: 1 - 102.

Adresy autorů:

Mgr. Petr Skřivan, katedra biologie, pedagogická fakulta UP, Purkrabská 2, 771 40 Olomouc

RNDr. Pavel Skřivan, Selicharova 1420, 500 06 Hradec Králové